

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Särskilt yttrande

Ärende #1 Särskilt yttrande verksamhetsberättelse 2016 DnR;

Inför 2016 såg vi socialdemokrater många behov inom förskola och grundskola som resultat efter år av nedskärningsbudgetar i Tyresö. Genom att inte höja skol- respektive barnpeng till enheterna har många verksamheter fått skära ned i sin verksamhet för att hålla den tilldelade, enligt oss socialdemokrater för snäva, budgeten.

Trots nedskärningar och effektiviseringar ser vi hur personalen i våra verksamheter dagligen gör ett fantastiskt jobb. Men höga sjukskrivningstal inom förskola och grundskolan vittnar möjligen om priset för detta, något som måste få ett trendbrott.

Vi socialdemokrater hade över 22 miljoner mer till förskola och skola i 2016 års budget, än den nu borgerliga alliansen. Pengar som hade gjort stor skillnad i våra verksamheter. De satsningar som gjordes på förskolan inför 2016, 10 miljoner, kunde genomföras tack vare regeringens välfärdssatsning. De satsningar som gjorts inom förskola och skola beror på att vi har en socialdemokratiskt ledd regering som ser vikten av att satsa på våra barn. Vi kan tack vare statliga medel i Tyresö möjliggöra ett lärarlönelyft, minskade barngrupper i förskolan och ökad personaltäthet i grundskolan. Däremot hade dessa satsningar fått än större effekt om de mötts av kommunala satsningar som möjliggjort att fler pedagoger kunnat anställas och fler lärare blivit tilldelade en löneökning. Dessa satsningar uteblev dessvärre.

Med en ökad konkurrens av närliggande kommuner har vi under de senaste åren diskuterat vikten av en lönepolitik som gör att vi kan behålla, rekrytera och attrahera de bästa pedagogerna. Med en stigande sjukskrivningsgrad inom både förskola och skola är det alarmerande att inte mer görs för att behålla de skickliga pedagogerna i Tyresö. Nu har ett projekt inletts där sjukskrivningarna ska ses över, det är positivt liksom att fackförbundens kamp för inköpet av arbetskläder till förskolepersonal, äntligen vunnit gehör och genomförts.

Ett gemensamt område som berör både förskola och grundskola är Tyresös inkluderingsarbete. För att inkludering ska fungera krävs att tillräckliga resurser tillskjuts, i form av lokaler, personal och eventuella hjälpmedel. Om det inte fungerar riskerar barn med exempelvis NPF att istället, exkluderas. Det måste finnas en flexibilitet i verksamheternas organisation att på riktigt arbeta utifrån värdegrunden- en skola för var och en, som är, icke att förglömma – en viktig del i skollagen.

Med de förändringar som gjorts under dels förra året, men även tidigare gällande centralisering av skolpeng, neddragning av tilläggsbelopp och nedskärningar inom verksamheterna- är det barnen som har det tuffast som drabbas hårdast- till en början. Men när stöd uteblir till en enskild elev, drabbas även en hel klass och arbetsbördan för pedagogen riskerar att bli orimligt hög. Det är beklagligt att vi ser

den utvecklingen i Tyresös skolor. Vi socialdemokrater är bekymrade över hur stödet i form av olika tilläggsbelopp, verkligen går till de elever som har behov.

Vi socialdemokrater i Tyresö hade ett annat budgetförslag som hade möjliggjort satsningar på Tyresös barn och unga, istället för fortsatta nedskärningar.

Kommentarer grundskolan

Att omorganisationen varit positiv för grundskolan råder inget tvivel om. Skolans rektorer har fått fokusera på grundskolans utmaningar. Det ska bli spännande att följa rektorernas arbete med enheterna då även nio nya rektorer rekryterats under året.

Däremot är vi socialdemokrater oroade över den utveckling som innebär att mer och mer av skolpengen centraliseras. Det är alltid bra att se över hur likvärdigheten i våra skolor kan förbättras och kvalitén stärkas, men ju mindre budgetutrymme som ges skolan, desto mindre handlingsutrymme blir det för rektorerna att styra över sin budget. Nu ser vi hur kostnader för städ, mat, rektorslöner, hyra och även pengar för sociodemografiskt belopp, tas från skolpengen innan den fördelas på enheterna.

Vi socialdemokrater har länge argumenterat för att hyressystemet måste ses över. Även med gjorda förändringar är vi inte framme vid en hyressättningsmodell som är rimlig utefter rådande förutsättningar. Ytterligare en översyn bör göras.

När det gäller tilläggsbeloppet för barn i behov av särskilt stöd, står att läsa på sidan sex i verksamhetsberättelsen att förändringen av "modellen för fördelning av tilläggsbeloppen" inneburit minskad administration för enheterna, och det är sant. Administrationen för skolorna har minskat- och det är bra- men även resurserna till skolorna har minskat. I nämndplanen inför 2016, gick att läsa att förändringen av fördelningen av tilldelningsbeloppen noga skulle följas, någon sådan uppföljning finns inte i verksamhetsberättelsen och vi saknar en sådan analys. Vi socialdemokrater vill vara försäkrade om att barn i Tyresös skolor, ges det stöd de har rätt till. Om inkludering ska ske på rätt sätt måste rätt förutsättningar ges i form av resurser.

Grundskoleplatser

Arbetet med grundskoleplatser i en växande kommun är ett ständigt pågående arbete. Därför är det sorgligt att se den moderatledda borgerliga alliansens oförmåga att ta strategiska väl avvägda beslut för de grundskolor vi idag har i kommunen.

Dalskolan är ett tydligt exempel på detta, där den borgerliga majoriteten gått från att vilja lägga ned skolan, till att flytta den till gymnasiet och göra om den till en förskola- till att nu – vilja bygga ut den. En utbyggnad av Dalskolan är ett förslag vi socialdemokrater stöder och länge påtalat, varit det enda rimliga alternativet.

Även Sofiebergsskolan har varit under diskussion. Vi socialdemokrater hävdar att vilken verksamhet som drivs i våra enheter är politiska beslut, visserligen med behovsanalyser och underlag från aktuell förvaltning för väl avvägda beslut. Men, vill politiker att en verksamhet ska finnas kvar vid en skola – arbetar politiken får att ett sådant beslut verkställs. Vi har från socialdemokratiskt håll under 2014 och 2015 uttryckt farhågor om att Sofiebergsskolans mellanstadium skulle komma att läggas

ned av Tyresös moderater, vi har beskyllts för att ljuga. Nu har mellanstadiet på Sofiebergsskolan lagts ned.

Vi uttrycker nu en stor oro över att Sofiebergsskolan, när nya Fornuddens skola byggs, överhuvudtaget inte kommer att erbjuda grundskoleplatser. Det då den nya skolan inte har underlag för det elevunderlag som det byggs för. Ekvationen är för oss enkel, då ingen skola i Tyresö tillåts ha tomma grundskoleplatser.

Det är sorgligt att det enda underlag i politiska beslut är den SWECO rapport som presenterades för en tid sedan, en rapport med många brister.

Mål och resultat

Att Tyresö ska vara en av Sveriges bästa skolkommuner är ett bra mål som vi socialdemokrater instämmer i. Vi ser hur vissa resultat är glädjande, samtidigt som vi har vi problem med de stora skillnaderna som finns mellan skolor i Tyresö, men även mellan elevgrupper på skolor. Vi anser att nämnden inte agerar tillräckligt kraftfullt för att minska klyftorna. Alla barn ska ges samma förutsättningar att nå så långt som möjligt, oavsett skola och bakgrund, så är tyvärr inte fallet idag.

Ett mål som försämrats, som det inte diskuterats om i nämnden, är det mål om att Tyresös elever har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval. Det vore intressant att ta del av arbetsgruppens slutsatser och analyser i frågan.

Gällande målet om god och långsiktig hushållning delar vi socialdemokrater uppfattning att skattebetalares pengar ska hanteras varsamt och effektivt. Däremot ställer vi socialdemokrater oss den frågan om det kan vara så att den stigande sjukskrivningsgraden inom grundskolan och den oroväckande höga andelen lärare som under 2016 valde att lämna kommunen, är signaler om att verksamheten för Tyresös barn kostar mer än vad som nu budgeteras från den borgerliga politiska majoriteten?

Ett mål som nämns är det att arbeta för ökad lärartäthet i lågstadiet. Den borgerliga majoriteten med moderaterna i spetsen har gett vallöften och formulerat mål om ökad lärartäthet och ökade löner. Det är därför särskilt intressant att läsa i den borgerliga majoritetens verksamhetsberättelse att större delen av de kommunala grundskolornas underskott beror på "obalans mellan antalet elever och personalkostnader". I klartext betyder det att det finns för många lärare i Tyresös kommunala skolor. Det tror inte vi socialdemokrater. Det nämns att statsbidrag om 10.3 miljoner betalats ut från regeringen för att öka antalet lärare på lågstadiet – däremot står inte att läsa *hur* lärartätheten har förbättrats. Antalet årsarbetare som satsningen motsvarar står skrivet- dock ska vi minnas att många skolor använde bidraget för att undvika uppsägningar p.g.a det tuffa ekonomiska läget i slutet av 2016. Frågan kvarstår hur målet om ökad personaltäthet förändrats under 2016, vilket tyvärr inte framgår av verksamhetsberättelsen.

Kränkningar

Antalet anmälningar för kränkande behandlingar ökar i Tyresös grundskolor. Det är allvarligt. Att genast göra en utbildningsinsats inom området, är bra, vilket ska ske under 2017. Något som tidigare diskuterats från oss socialdemokrater i nämnden, men även föreslagits från miljöpartiet i en motion- som då röstades ned av den borgerliga majoriteten.

Fritidshem

Vi socialdemokrater saknar en redovisning kring det utvecklingsarbetet som pågår för fritidshemmens räkning. Sedan 2015 när skarp kritik riktades mot Tyresös fritidsverksamhet har inget diskuterats i nämnden avseende fritidshemmen. Det är snart två år sedan och det är anmärkningsvärt att fritidshemsverksamheten därför inte ges större utrymme i verksamhetsberättelsen.

Ekonomi

Sammantaget är det ekonomiska läget, de höga sjuktalen inom grundskolan och antalet som väljer att lämna Tyresö kommun som arbetsgivare- oroande högt och allvarligt oroande signaler om att det råder en obalans i våra verksamheter kring förväntningar om minskade barngrupper och bättre villkor och verklighetens facit med tuffare villkor. Krafttag och insatser måste snarast göras för att upprätthålla Tyresös mål som en av de bästa skolkommunerna i Sverige. Igen, vi socialdemokrater beundrar vår pedagogiska personal i Tyresö som med rådande förutsättningar gör ett fantastiskt jobb.

Att få bukt med underskott genom att förändra resursfördelningssystem från anslag till peng (läs särskola) tror vi inte är rätt lösning. En utvärdering av det förändrade pengsystemet till särskolan, som dessutom infördes innan beslut fattats, är nödvändig för att se att verksamheten tilldelas rätt resurser.

De fyra skolor som gått med underskott under 2016 hotades alla av vikarie- och inköpsstopp. Det ska ses i ljuset av en ansträngd verksamhet.

Slutligen en kommentar kring grundskolans resultat, vilket återigen visar ett underskott på över 7 miljoner. Den största kostnaden inom skolan är personal. Med tanke på de senaste årens underskott med parallella nedskärningar infinner sig frågan om den borgerliga majoriteten skjuter till tillräckliga medel för befintliga behov? Sedan måste vi socialdemokrater kommentera den skrivning gällande att kostnaderna sägs ha ökat i och med att subventioneringen av arbetsgivaravgiften för unga tagits bort. Det stämmer till viss del. Den har tagits bort – men i gengäld kompenseras Tyresö kommun för den ökade kostnaden, så om nämnden och politiken tagit beslut i linje med kompensationen – hade den ökade kostnaden kompenserats.

Kommentarer förskolan

Även inom förskolan vill vi socialdemokrater uttrycka ett stort tack till Tyresös pedagogiska personal som under 2016 gjort ett fantastiskt jobb inom våra verksamheter.

Omorganisationen som gjordes inför 2016 har varit ett rejält lyft för förskolan och inneburit att förskolechefen getts möjlighet att fokusera enbart på förskolefrågor. Det statsbidrag som tilldelats förskolan för minskade barngrupper har använts effektivt av enheterna för att möjliggöra att grupper kan delas upp under dagen. Vi socialdemokrater hade gärna sett att kommunala medel tillskjutits för att även kunna anställa fler pedagoger.

Det är glädjande att ta del av det arbetet som nu sker för att stärka den pedagogiska kvalitén inom förskolan med kollegiala forum, förstärkningar i arbetsmiljön och kompetensutvecklingsfrämjande insatser. Tillsammans med insatser mot sjukfrånvaron hoppas vi att det kan ge effekt på de alltför höga sjuktalen inom förskolan under 2017.

Gällande förskoleplatsbristen så är det beklagligt att den moderatledda borgerliga majoriteten under sina 18 år vid makten, inte tagit bättre ansvar för att tillse att vi har tillräckligt med förskoleplatser för Tyresös barn. De tillfälliga paniklösningar i form av baracker som nu ställs upp runt om i Tyresö bidrar inte till en attraktiv kommun med livskvalitet (ett mål taget från kommunplanen) för de föräldrar som oroas var och när de får en förskoleplats till sina barn.

Mål och resultat

Att 90 % av vårdnadshavarna inom förskolan är nöjda med sin förskoleplats är bra, däremot visar frågeområdet på en nedåtgående trend, vilket vi socialdemokrater tror kan bero på de stora barngrupper som Tyresö har.

Gällande målet om att lärandet ska öka i verksamheterna är det positivt att stödet från RUC stärks till enheterna.

Liksom grundskolan har förskolan ett alltför högt sjukskrivningstal och det är oroande. Med en sjukfrånvaro på över 10 % krävs krafttag. Vi väntar med spänning på projektet kring sjukskrivningarna och resultatet av det arbetet.

Förskolan gör ett litet överskott under 2016 trots tuffa ekonomiska utmaningar. Vi socialdemokrater hade dock velat se en annan verksamhet i våra förskolor och tilldelade förskolan mer resurser i vår budget för 2016, för att möjliggöra fler pedagoger, mindre barngrupper och ökat stöd till verksamheterna med ökat kvalitetfokus som syfte.

För den socialdemokratiska gruppen

Jannice Rockstroh